

SAKSFREMLEGG

Sak nr.

Saksmappe nr: 2020/2058   Arkiv: V70/619/49/15   Saksbehandler: Terje Olav Ryd

Til behandling i:

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Landbruksutvalget	
	Formannskapet	

Strategi for drift av Lier kommuneskoger

Rådmannens forslag til vedtak:

Lier kommune vedtar «Strategi for drift av Lier kommuneskoger».

Rådmannens saksutredning:

Sammendrag:

Miljøutvalget bestilte i møte 5. juni 2019 følgende sak:
«Basert på melding 22/2019, Drift av kommuneskogen, bestilles følgende sak: Rådmannen går gjennom strategiplanen fra 1999, gjerne basert på erfaringene fra Oslos skogsdrift (kommunale), og kommer med en sak om en modernisert strategiplan slik at følgende prinsipper får forrang i forhold til økonomi:

*Optimalisere karbonbinding
Legge vekt på verneskog i tett befolkede områder
Ta vare på artsmangfoldet
Nærskog/friluftsliv»*

Eksisterende strategi for drift av kommuneskogen er fra 1999. Det er behov for en oppdatering for å sikre at den er tilpasset dagens situasjon, med tanke på skogressursene og hensyn til miljø og friluftsliv.

En del momenter fra gjeldende strategi er videreført samt at det er lagt inn nye momenter som er viktig i dag. Prinsippene som ble etterspurt av Miljøutvalget er tatt inn i strategien.

Det viktigste med strategien er at den bidrar til at kommuneskogen drives på en bærekraftig og miljømessig god måte, og samtidig er et forbilde for andre skogeiere.

Det er bestilt ny skogbruksplan for kommuneskogen som etter planen skal leveres høsten 2020. Denne vil bli lagt frem som en temaplan når denne foreligger. Her vil det bli presentert tørre tall og fakta, samt hva kommuneskogen bidrar med av CO₂-binding.

Vedlegg:

1. Strategi for drift av Lier kommuneskoger
2. Kart over biologisk viktige områder
3. Kart over teigene i kommuneskogen
4. Eksisterende strategi for driften av kommunens skoger (1999)

Utredning:

Bakgrunn

I Miljøutvalgets møte 5/6-2019 ble det bestilt en sak hvor rådmannen ble bedt om å gå gjennom strategien for drift av kommuneskogen og oppdatere denne. Bestillingen var som følger:

«Bestilling sak: Basert på melding 22/2019, Drift av kommuneskogen, bestilles følgende sak: Rådmannen går gjennom strategiplanen fra 1999, gjerne basert på erfaringene fra Oslos skogsdrift (kommunale), og kommer med en sak om en modernisert strategiplan slik at følgende prinsipper får forrang i forhold til økonomi:

- *Optimalisere karbonbinding*
- *Legge vekt på verneskog i tett befolkede områder*
- *Ta vare på arts mangfoldet*
- *Nærskog/friluftsliv»*

Rådmannen vil i denne saken komme med forslag til en oppdatert strategi for drift av kommuneskogen.

Forrige strategi ble oppdatert i 1999. Det er utarbeidet 2 nye skogbruksplaner siden den gang (den nyeste kommer høsten 2020). Som en følge av dette har vi en bedre og mer oppdatert oversikt over skogressursene i dag enn hva som var tilfelle i 1999 (den gang var det 7 år siden forrige skogbruksplan var oppdatert).

Det er et behov for en oppdatering av strategien, både fordi det nå finnes oppdatert kunnskap om skogen, men også fordi bruken av skogen har endret seg noe siden forrige strategi ble vedtatt. I tillegg ble kommuneplans samfunnsdel vedtatt i mai 2019, med målsettinger av betydning for skogsdrift både mht klima, biologisk mangfold og friluftsliv.

De siste 20 årene har det vært en økning i bruken av skogen som friluftsliv- og rekreasjonsarena og det har vært og er et økende fokus på klima og biologisk mangfold. Kommunen som skogeier har et spesielt ansvar for å ivareta helheten i dette på en god og bærekraftig måte. De forskjellige interessene har forskjellige behov og det kan i enkelte tilfeller ikke være mulig å tilfredsstille alle interesser like godt.

Arbeid med strategien

Forholdet til kommuneplanens samfunnsdel:

Mål i kommuneplanens samfunnsdel som er særlig relevante i ny strategi for kommuneskogene er:

1. Levende landskap – Kommunen skal tilrettelegge for et aktivt landbruk, et allsidig friluftsliv, et rikt biologisk mangfold og tilgang til gode og varierte landskap.
4. Klimanøytralt samfunn – Lier kommuneskoger skal drives på en best mulig måte for klimaet med tanke på opptak og lagring av klimagasser.

5. Framtidsretta og næringsvennlig – Bruk av lokale entreprenører til innleid arbeid så langt det er hensiktsmessig. Bidra og være behjelpelig for at andre skal få utøve sin næring (for eksempel ved å la andre bruke veier, kjøre gjennom skogen etc.)
6. Kommunen som organisasjon – Åpen og bærekraftig organisasjon. Det skal være åpenhet om miljøverdier og planlagte tiltak.

Utgangspunkt er tatt i gjeldende strategi:

Eksisterende strategi var et godt utgangspunkt for å utforme en ny strategi idet den blant annet omhandler punkter som at det skal tas hensyn til miljøverdier, friluftsliv og at skogen skal drives etter prinsippene for «stedstilpasset skogbruk».

Særlig om prinsippene i bestilling av sak i Miljøutvalget:

Når det gjelder de fire punktene som ble spesielt nevnt i bestillingen fra Miljøutvalget mener rådmannen at den eksisterende strategien i stor grad ivaretar hensynet til artsmangfold og nærskog/friluftsliv. I den oppdaterte strategien er det presisert noe mer angående nærskog og friluftsliv.

Lukkede hogster:

Alle punktene som var med i eksisterende strategi er tatt med videre, men det er i tillegg presisert blant annet bruk av lukkede hogster der det er mulig (eks: ensaldrete og en-sjiktete granbestand egner seg sjeldent til lukket hogst). Det er også presisert at lukkede hogster skal benyttes så langt det lar seg gjøre i befolkningsnære områder og det er inkludert en oversikt over registrerte områder som er biologisk viktige. Det følger også med kart over disse viktige områdene.

Eiksetra, Brevik og Sorum skoger:

Ettersom Brevik skog, Sorum skog og Eiksetra er kjøpt med statstilskudd og formålet med kjøpene var å sikre friluftsområder til befolkningen, vil dette prege skogbehandlingen i disse teigene. Det betyr ekstra fokus på at hogst og andre tiltak gjøres på en estetisk pen måte slik at det er så fint og enkelt som mulig å ferdes i området.

Veinettet:

Veinettet som kommuneskogen er eier/medeier på skal vedlikeholdes til god standard både slik at det er mulig å kjøre tømmerbil der og på den måten få tilgang til skoggressursene, men også for å gjøre skogsarealene lettere tilgjengelig for folk flest.

CO₂-binding og klima:

Kommuneskogen har en viktig rolle i å bidra til å binde CO₂. For å kunne bidra til dette er det viktig at tiltakene som gjennomføres er i tråd med tiltakene som nevnes i Klimakur 2030.

Hva og hvor mye CO₂-binding kommuneskogen bidrar med kommer vi tilbake til når ny skogbruksplan foreligger. Den er forventet ferdig i løpet av høsten 2020 (eksternt arbeid). Denne vil bli lagt frem som en temaplan når den foreligger.

Rådmannens forslag til mål og strategi for drift av Lier kommuneskoger

Mål for kommuneskogen:

Kommuneskogen bør være et forbilde for andre skogeiere i området, både når det gjelder forvaltningen av skogen og ved å ivareta miljøhensyn. Kommunens oppgave som skogoppsyn skal sette standarden for drift av kommuneskogen.

På bakgrunn av det settes følgende mål for drift av kommuneskogen:

- Virkeproduksjon:
  - Skogen skal drives på en måte som sikrer en langsiktig og bærekraftig virkeproduksjon og samtidig tar hensyn til biologisk mangfold.
- Verdiskaping:
  - Kommuneskogen skal utvikles slik at skogarealenes totale ressurser bidrar positivt til klima, verdiskaping og sysselsetting, samtidig som vi tar vare på og utvikler miljøverdiene i skogen.
- Miljø og biologisk mangfold:
  - Forvaltning og drift av kommuneskogen skal bevare og utvikle skogens biologiske mangfold. Registrerte biologisk viktige områder skal videreutvikles.
- Andre interesser:
  - Friluftsliv og opplevelser i skogen skal særlig ivaretas i områder hvor det ferdes mye mennesker.
  - Jakt og fiske i kommuneskogen skal forvaltes på en bærekraftig måte og organiseres slik at det er tilgjengelig for allmennheten så langt det lar seg gjøre.

Strategi for drift av kommuneskogen:

- Virkeproduksjon:
  - Skogbruksplanen danner grunnlaget for hvor og når det skal gjennomføres tiltak i skogen. I skogbruksplanen er alle viktige miljøverdier gitt behandlingsforslag «urørt», mens resten av skogen kan drives etter ordinære skogbruksfaglige prinsipper.
  - Etter at alle miljøhensyn er ivare tatt skal resten av skogen drives slik at ressursene utnyttes på en bærekraftig måte.
  - Skogen skal drives etter prinsippene for «stedstilpasset skogbruk», dvs. at det satses på treslag og foryngelsesmetoder som best egner seg for den enkelte lokalitet. Dette vil sikre god variasjon i skogbildet, god tømmerkvalitet og et langsiktig godt økonomisk resultat.
  - I praksis vil det bety ulikt avvirkningsnivå fra år til år, men over tid skal ikke avvirkningsnivået overstige det gjennomsnittlige nivået som er bærekraftig.
  - Kommunen skal bestille skogbruksplan hver gang det tilbys for å ha en oppdatert oversikt så ofte som mulig. Skogbruksplanen skal også oppdateres/ajourføres etter at tiltak er gjennomført.
- Verdiskaping:
  - Driftsoppgavene skal utføres av innleide skogsarbeidere og entreprenører. Også kommunen bør ta ansvar for å sikre at Lier fortsatt skal ha en stamme av kompetente skogsarbeidere, og benytte disse når de er konkurransedyktige på pris og kvalitet.
  - Som forvaltningsmyndighet for skogloven er kommunen pålagt å ha skogbruksfaglig kompetanse, og kommunens skoger skal, som nå, administreres av egne ansatte med denne kompetansen.
- Miljø og biologisk mangfold:
  - Områder som er registrert som biologisk viktige skal få utvikle seg naturlig uten inngrep (enkelte områder kan ha behov for noe skjøtsel).
  - Kommuneskogen skal være et forbilde for andre skogeiere med tanke på miljøhensyn og det legges opp til at kommunen tar et større ansvar for å ivareta miljøverdier enn private skogeiere.

- Andre interesser:
  - Friluftslivet har en spesiell plass i Lier kommune. Kommuneskogen skal ta ekstra hensyn til friluftslivet utover det som er forventet i lovverk og skogsertifisering (PEFC-skogstandard).
  - Ved hogst skal alle stier og løyper holdes åpne under hogst så langt det lar seg gjennomføre og det skal ryddes opp etter hogst så snart det er praktisk mulig. Ved planting, ungskogpleie og annet stell av skogen skal stier og løyper holdes åpne slik at det er fint å ferdes. Dette gjelder stier som er tydelige i terrenget og spesielt merkede stier/løyper.
  - I befolkningsnære områder skal det tilstrebtes å benytte lukkede hogster for på denne måten og få frem en mer variert og sjiktet skog. Dette forutsetter derimot at skogen er egnet til dette. F.eks. gjør granas rotsystem den utsatt for vind, noe som betyr at en ensaldret homogen granskog sjeldent vil kunne være gjenstand for en slik hogst. I slike områder, hvor det vil være uhensiktsmessig å sette igjen trær all den tid de raskt vil blåse ned, vil man etter avvirkning bestrebe seg på å etablere ny skog med en mer variert struktur.
- Jakt og fiske:
  - Småviltjakten skal, så langt det er mulig, gjøres tilgjengelig for allmenheten ved at den disponeres av åpne lokallag av Norges Jeger og Fiskerforbund (NJFF).
  - Rådyrjakten skal, når hensiktsmessig, organiseres som egne jaktvald. Disse skal disponeres av åpne lokallag av NJFF. Arealer som er for små for å være egne vald, skal om mulig legges til tilgrensende vald, slik at ressursene kan utnyttes.
  - Den i kommunen som har saksbehandleransvar for viltforvaltning bør, som nå, gis mulighet for fellingstillatelse på ett rådyr, mot vanlig godtgjørelse.
  - Elgjakten skal, som nå, organiseres i samarbeid med andre grunneiere/grunneierlag. Det skal forlanges alminnelig pris for jakten, og eksisterende avtaleforhold må evt. revideres for å oppnå dette.
  - Det skal drives aktiv tilrettelegging for allmenhetens muligheter for fiske på kommunens grunn. Forvaltningen overlates, som nå, til lokale organisasjoner etter avtale.
- Hyttene:
  - Hytta ved Furudammen skal, forutsatt fungerende avtale om disponering av jakt- og fiskerett, disponeres av Vestre Sylling og Øverskogen Jeger- og Fiskeforening. Avtale om leieforholdet videreføres, fortrinnsvis for 10-års perioder. Hytta disponeres vederlagsfritt mot forpliktelse om vedlikehold. Kommunen og evt. andre brukere må sikres adgang.